

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 257/2022
21.04.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Биљане Синановић, председника већа, Радмиле Драгичевић Дичић, Светлане Томић Јокић, Дубравке Дамјановић и Милене Рашић, чланова већа, са саветником Сањом Живановић, записничарем, у кривичном предмету окривљене АА, због кривичног дела одузимање малолетног лица из члана 191. став 3. КЗ, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљене, адвоката Мире Пејовић, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Сремској Митровици К 365/20 од 14.10.2020. године и Вишег суда у Сремској Митровици Кж1 305/20 од 23.12.2021. године, у седници већа одржаној дана 21.04.2022. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ, као основан, захтев за заштиту законитости браниоца окривљене АА, адвоката Мире Пејовић, због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, па се **ПРЕИНАЧУЈУ** правноснажне пресуде Основног суда у Сремској Митровици К 365/20 од 14.10.2020. године и Вишег суда у Сремској Митровици Кж1 305/20 од 23.12.2021. године, тако што Врховни касациони суд, окривљену АА, са личним подацима као у списима предмета, на основу члана 423. тачка 1) Законика о кривичном поступку, у вези са чланом 191. став 3. Кривичног законика,

ОСЛОБАЂА ОД ОПТУЖБЕ

да је:

Дана 22.02.2020. године у ..., способна да схвати значај свог дела и да управља својим поступцима, свесна свог дела и хтела његово извршење, онемогућила извршење правноснажне пресуде Основног суда у Сремској Митровици П2 223/17 од 25.01.2018. године, а којом је одређено да ће контакт малодобне ББ, рођене ...2017. године, и оца – оштећеног ВВ, у периоду од навршене друге до треће године малолетног детета одвијати од суботе до 10.00 часова до недеље до 17.00 часова са ноћењем, тако што оцу оштећеног ГГ, који је тог дана дошао по малодобну ББ, није предала малодобно дете, при чему је била свесна да је њено дело забрањено,

- чиме би извршила кривично дело одузимање малолетног лица из 191. став 3. Кривичног законика.

Трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава суда.

Образложење

Пресудом Основног суда у Сремској Митровици К 365/20 од 14.10.2020. године окривљена АА оглашена је кривом због кривичног дела одузимање малолетног лица из члана 191. став 3. КЗ за које јој је изречена условна осуда тако што јој је суд утврдио казну затвора у трајању од два месеца и истовремено одредио да се утврђена казна затвора неће извршити, уколико окривљена у року проверавања од једне године од правноснажности пресуде, не учини ново кривично дело. На основу члана 191. став 6. и члана 65. КЗ суд је окривљеној одредио обавезу да у року од једне године од дана правноснажности пресуде омогући извршење одлуке којом је одређен начин одржавања личних односа малодобног детета са оштећеним, под претњом принудног извршења. Окривљена је обавезана на плаћање трошкова кривичног поступка ближе одређених у изреци пресуде.

Пресудом Вишег суда у Сремској Митровици Кж1 305/20 од 23.12.2021. године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљене АА, адвоката Мире Пејовић, и пресуда Основног суда у Сремској Митровици К 365/20 од 14.10.2020. године потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда бранилац окривљене АА, адвокат Мира Пејовић, поднела је захтев за заштиту законитости, због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев за заштиту законитости, укине у целини побијане пресуде и предмет врати на поновно одлучивање првостепеном суду уз наредбу да се главни претрес одржи пред потпуно измењеним већем.

Врховни касациони суд је примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљене доставио Републичком јавном тужиоцу, у складу са одредбом члана 488. став 1. КЗ и у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет те је након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је основан.

Основано се захтевом за заштиту браниоца окривљене АА, адвоката Мире Пејовић, указује да је побијаним пресудама повређен кривични закон у смислу одредбе члана 439. тачка 1) ЗКП на штету окривљене, јер изрека правноснажне првостепене пресуде не садржи законске елементе кривичног дела одузимање малолетног лица из члана 191. став 3. КЗ за које је оглашена кривом.

Према наводима захтева, правноснажном пресудом Основног суда у Сремској Митровици П2 223/17 од 25.01.2018. године уређен је лични однос између малолетне ББ и ВВ као оца, тако што је одређено да ће се у периоду од друге до треће године малолетне ББ, виђање одвијати од суботе од 10 часова до недеље у 17 часова са ноћењем. Бранилац у захтеву истиче да наведеном пресудом није одређено да се малолетна ББ предаје оцу ВВ, ГГ, из ког разлога сматра да окривљена није ни била дужна да ГГ преда дете, како то у пресудама закључују нижестепени судови. Поред тога, у захтеву се истиче да окривљена није могла да поступи по пресуди Основног

суда у Сремској Митровици П2 223/17 од 25.01.2018. године јер је на снази било решење Основног суда у Сремској Митровици НП 29/20 од 16.02.2020. године које је донето након хитне мере ПС Сремска Митровица ПУ 1/20-28 од 15.02.2020. године, којим је ВВ забрањено да контактира окривљену АА као жртву насиља у породици, до 17.03.2020. године. Обзиром на одређену хитну меру и решење суда, Центар за социјални рад ... у ... био је дужан да неодложно реагује у року од 24 часа, ако су угрожени живот, здравље и сигурност чланова породице, или хитно у року од три дана или редовно у року од седам дана и да писменим путем позове окривљену АА. Међутим, наведени Центар за социјални рад ништа од наведеног није учинио већ је окривљену позвао да се у њихове просторије јави тек 02.03.2020. године иако је хитна мера о забрани контакта донета 16.02.2020. године и трајала је до 17.03.2020. године. Сходно томе, бранилац напомиње да у конкретном случају, не постоји решење о извршењу надлежног суда нити било која друга одлука или обавештење надлежног органа да је окривљена дужна да 22.02.2020. године, малолетну ћерку преда ГГ, оцу ВВ, па у радњама окривљене нема елемената кривичног дела из члана 191. став 3. КЗ јер нема одлуке надлежног органа према којој је била дужна да наведеног дана малолетну ћерку преда ГГ као деди.

Кривично дело одузимање малолетног лица из члана 191. став 3. КЗ чини онај ко онемогући извршење одлуке надлежног органа којом је одређен начин одржавања личних односа малолетног лица са родитељем или другим сродником.

Из изреке побијане првостепене пресуде, произлази да је окривљена АА у време и на месту описаном у изреци, у стању урачунљивости, свесна свога дела и његове забрањености, чије је извршење хтела, онемогућила извршење правноснажне пресуде Основног суда у Сремској Митровици П2 223/17 од 25.01.2018. године, којом је одређен начин одржавања личних односа малолетне ББ са оцем ВВ, на тај начин што ГГ није предала малолетну ББ.

Према стању у списима предмета ГГ је отац ВВ, односно деда малолетне ББ.

Из списка предмета произлази да је правноснажном пресудом Основног суда у Сремској Митровици П2 223/17 од 25.01.2018. године, у ставу првом, одбијен као неоснован предлог тужиоца ВВ да парничне странке заједно врше родитељско право над малолетном ББ, рођеном ...2017. године, а у ставу другом, одређено да ће тужена АА самостално вршити родитељско право над малолетном ББ, па се малолетна ББ поверава на даљу бригу, чување и васпитавање туженој АА као мајци.

У ставу трећем изреке наведене пресуде, утврђен је лични контакт између малолетне ББ и тужиоца ВВ, као оца, на тај начин што ће се виђање до дететових годину дана, одвијати изван просторија Центра за социјални рад, у простору прилагођеном узрасту детета у присуству мајке у кућним условима и у просторијама играонице у насељу ... у ... на првом спрату ТЦ „...“ или поред тржног центра и то недељом у периоду од 13 до 16 часова и средом од 17 до 20 часова, уз обавезу тужиоца као оца да приступи на наведене адресе играоница и уз обавезу тужене као мајке да приступа на наведене адресе играоница заједно са малолетном ћерком, потом од годину дана до две године малолетне ББ виђање ће се одвијати сваке суботе од 10 до 18 часова те један радни дан у трајању од три сата, без присуства мајке, а у периоду од друге до треће године малолетне ББ виђање ће се одвијати од суботе од 10 часова до недеље у 17 часова са ноћењем, а од треће године малолетне ББ сваки други викенд у

месецу, од петка послеподне од 17 часова до недеље после подне до 17 часова те наизменично државним и верским празницима, на дан крсне славе оца као и половину свих школских распуста, а све то у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења.

Из наведеног јасно произлази да је правноснажном пресудом Основног суда у Сремској Митровици П2 223/17 од 25.01.2018. године, у ставу трећем одређен начин одржавања личних односа малолетне ББ са оцем ВВ.

По становишту Врховног касационог суда, дело окривљене АА, није по закону кривично дело јер чињенични опис дела из изреке првостепене пресуде не садржи елементе кривичног дела одузимање малолетног лица из члана 191. став 3. КЗ.

У конкретном случају, у изреци првостепене пресуде, није описана радња извршења као објективни елемент кривичног дела одузимање малолетног лица из члана 191. став 3. КЗ односно да је окривљена онемогућила извршење правноснажне пресуде Основног суда у Сремској Митровици П2 223/17 од 25.01.2018. године, оцу малолетне ББ, ВВ. Наведеном правноснажном пресудом искључиво је одређен начин одржавања личних односа између малолетне ББ ВВ, као ћерке и оца, па је за постојање кривичног дела из члана 191. став 3. КЗ потребно да је извршење ове пресуде у погледу одржавања личних односа онемогућено ВВ, као оцу, а не неком од других сродника.

Одржавање личних односа малолетне ББ са другим сродницима није одређено правноснажном пресудом Основног суда у Сремској Митровици П2 223/17 од 25.01.2018. године, па непредавање малолетне ББ оцу ВВ, њеном деди ГГ, не представља онемогућавање извршења наведене правноснажне пресуде у смислу радње извршења кривичног дела из члана 191. став 3. КЗ.

Према томе, у радњама окривљене АА, како су описане у оптужном акту, а за које је правноснажном пресудом оглашена кривом, недостаје опис радње кривичног дела одузимање малолетног лица из члана 191. став 3. КЗ, па дело за које се окривљена гони није кривично дело.

Погрешно је, према томе, становиште нижестепених судова да радње које је окривљена АА предузела, а које су описане у изреци побијане првостепене пресуде, садрже елементе кривичног дела одузимање малолетног лица из члана 191. став 3. КЗ, па је првостепени суд учинио повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП на штету окривљене, коју није отклонио другостепени суд, на шта се основано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљене.

Сходно наведеном, Врховни касациони суд је усвојио захтев за заштиту законитости браниоца окривљене АА, адвоката Мире Пејовић, као основан и повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, отклонио преиначењем побијаних правноснажних пресуда тако што је окривљену на основу члана 423. тачка 1) ЗКП ослободио од оптужбе да је извршила кривично дело одузимање малолетног лица из члана 191. став 3. КЗ јер дело за које је окривљена правноснажно осуђена није кривично дело.

Како је Врховни касациони суд окривљену АА, на основу члана 423. тачка 1) ЗКП, ослободио од оптужбе да је извршила кривично дело, то је на основу члана 265.

став 1. ЗКП одлучио да трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава суда.

Врховни касациони суд је имао у виду и остале наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљене, али их при овако заузетом ставу, не образлаже и не цени јер су без утицаја на одлучивање.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу одредбе члана 492. став 1. тачка 2) ЗКП одлучио као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник
Сања Живановић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић

Председник већа-судија
Биљана Синановић, с.р.